

Rewolucja przemysłowa w Anglii

Rewolucja przemysłowa w Anglii

Rewolucja przemysłowa jest to termin wprowadzony przez ekonomistów w XX wieku, którą to nazywają zmiany, bądź szereg zmian w życiu społecznym, ekonomicznym i gospodarczym, które mają doprowadzić do ulepszenia życia człowieka, rozwoju gospodarki, zmian wielu przyzwyczajęń, sposobu komunikacji międzyludzkiej.

W historii dziejów możemy mówić o wielu etapach rewolucji przemysłowej. Pierwszą stanowiła rewolucja neolityczna, która miała miejsce w czwartym wieku przed naszą erą. Rewolucja neolityczna doprowadziła do ogromnej zmiany w życiu człowieka - ulepszyła to życie, spowodowała szybszy rozwój, szereg zmian. Wprowadzając wynalazek koła spowodowała zdecydowane polepszenie jakości życia i sprawności komunikacyjnej, a tym samym rozwój gospodarki i technologii. Badacze uważają także, że istotny wpływ miało wprowadzenie żelaza, a co za tym idzie unowocześnienie budowy narzędzi, ceramiki, wyrobów - ten etap zwany jest rewolucją żelazną. Kolejnym etapem, który odegrał istotne zmiany, stanowiły odkrycia geograficzne z przełomu XIV i XV wieku.

Pokazały one przeciętnemu człowiekowi, że istnieją szersze granice, tereny, które są zamieszkałe przez inną ludność. Odkrycia geograficzne w dużym stopniu przyczyniły się do poszerzenia wiedzy, rozszerzenia horyzontów myślowych człowieka, a także do rewolucji głównie w dziedzinie kulinarnej poprzez sprowadzanie szeregu przypraw i towarów, które wykorzystywane były w wielu europejskich kuchniach.

Tak naprawdę do końca XVIII wieku nie można było zaobserwować zbyt wielu istotnych zmian, mających na celu polepszenie funkcjonowania życia społecznego obywateli. Wciąż głównie podróżowano konno lub na piechotę, w żegludze wciąż znane były tylko wiosła lub żagle, pracę ludzką wspomagały, co najwyżej zwierzęta, wiatr lub woda. Towary produkowano za pomocą ręcznych narzędzi w warsztatach rzemieślniczych. W czasie wojen walczono wręcz, tylko czasami wykorzystywano broń palną, jednak na bardzo małą skalę. Dopiero w drugiej połowie XVIII wieku pojawiły się maszyny, które zastępowały pracę ręczną, tym samym przyspieszały proces wytwórczy – ten etap nazwany został rewolucją przemysłową.

Rewolucja przemysłowa swoje korzenie wywodzi z Wielkiej Brytanii, wówczas jeszcze z Anglii. Często problem ten był przedmiotem wielu sporów i nieudomówień między badaczami – główny problem polegał właśnie na sposobie przekonania innych, że to Anglia jest ojczyzną rewolucji przemysłowej. Główną przyczyną, która doprowadziła do tak sprawnego rozwoju, było zastosowanie wynalazków, których masowe użycie miało miejsce w II połowie XVIII wieku. Oczywiście nie można powiedzieć, że Anglia posiadała samych wybitnych geniuszy i odkrywców, którzy doprowadzili do takiego stanu rzeczy. Wiele czynników zadecydowało o tym, że to Anglia była pierwszym krajem, w którym dokonała się rewolucja przemysłowa. Jednym z nich były ogromne posiadłości kolonialne, głównie w Afryce i Ameryce Północnej, które dostarczały mieszkańcom Anglii wielu dóbr materialnych i finansowych. W Anglii również obserwowano najwyższą stopę życia przeciętnego mieszkańca w stosunku do innych państw europejskich. W Anglii XVIII wieku możemy mówić, że rewolucja przemysłowa polegała, na przejściu od rzemiosła, przemysłu opartego na manufakturach do przemysłu zmechanizowanego. Manufaktury były to wielkie przedsiębiorstwa zatrudniające kilkaset, a czasem nawet tysiące osób zajmujące się produkcją jednego typu, w których praca wykonywana była ręcznie bez pomocy żadnych maszyn np. manufaktury włókiennicze. Rewolucja, która dokonała się w Anglii zastąpiła przemysł manufaktur przemysłem zmechanizowanym i wprowadzeniem unowocześnionych narzędzi, które w dużym stopniu zastąpiły pracę rąk ludzkich.

Wśród wielu odkryć, do jakich przyczyniła się rewolucja przemysłowa, na uwagę zasługuje fakt wynalezienia mechanicznego krosna, wytop żelaza odbywał się w wielkich piecach przy użyciu koksu, uzyskiwanego z węgla kamiennego. Skonstruowano silnik – Diesel, maszynę parową – Watt. Powstał nowy środek transportu – kolej szynowa, którą bardzo szybko można było się przemieszczać w krótkim czasie i za niezbyt wielkie pieniądze.

Na masową skalę przebiegała budowa fabryk, kopalni, i hut, wokół których powstawały osiedla mieszkaniowe. Robotnicy spędzali w pracy średnio 14 godzin dziennie. Poprzez szybko rosnące

zapotrzebowanie na towary do pracy zatrudniane były na bardzo niekorzystnych warunkach dzieci oraz kobiety. Płace w fabrykach były głodowe, często niewypłacane na czas, robotnicy posiadali jedną krótką przerwę w czasie całego dnia. Ich jedyny posiłek stanowiła zupa, którą dostawali raz w ciągu dnia. Warunki życia w osiedlach przyfabrycznych były skandaliczne – często bez wody pitnej i pożywienia. Brakowało także miejsca na odpoczynek po pracy, brakowało leków, szerzyły się choroby zakaźne, ludzie zmuszeni byli do bardzo ciężkiej pracy, przez co szybko umierali. To negatywny obraz rewolucji przemysłowej, jaki miał miejsce w Anglii oraz w innych krajach szybkiego postępu – niestety jednak prawdziwy – o takim właśnie życiu pisze m.in. Emil Zola w swojej powieści *Germinal*. Autor przedstawia społeczeństwo we Francji w XVIII wieku. Francja w tym okresie podobnie jak Anglia przeżywała wielki rozkwit przemysłu, rozwijała się przemysłowo. Tytułowy *Germinal*, to główny bohater, wywodzący się z klasy robotniczej, pracujący w wielkiej fabryce razem ze swoją rodziną. Emil Zola na przykładzie tej powieści przedstawia odbiorcy negatywne skutki, które spowodowane były szybkim rozwojem gospodarczym, zmianami w przemyśle i produkcji. Autor wskazuje na całkowity zanik relacji rodzinnych, koleżeńskich i sąsiedzkich. Każdemu z bohaterów zależy tylko na tym, aby pracować w fabryce, przez co dochodzi do degradacji rodzinnej i społecznej.

Rewolucja przemysłowa niewątpliwie w dużym stopniu przyczyniła się do poprawy życia obywateli i lepszego funkcjonowania społeczeństwa początkowo angielskiego, później jednak docierała na terytorium krajów Europy. Oczywiście rewolucja przemysłowa przyczyniła się do wielu pozytywnych aspektów i odegrała ogromne znaczenie dla kolejnych epok, jednak nie możemy zapominać, że od końca XVIII wieku zupełnie diametralnie zmienia się funkcjonowanie społeczeństw europejskich, jak i życie zwykłego przeciętnego obywatela.